

Lekce 20

Mluvíme ve škole

20.1 Struktury

Žádáme o azyl.
Přeju vám hodně štěstí.
Přijeli před rokem.

Vyučování je od osmi do půl jedné.
Vedle školy je hřiště.
Naproti škole je pošta.

20.2 Texty

Text 1

Igor bude chodit do školy

Oleg a jeho manželka Halyna jsou z Ukrajiny. Mají jednoho syna. Jmenuje se Igor. Oleg, Halyna a Igor Kubinskiy teď bydlí v České republice. **Žádají o azyl.** Musí čekat na vyřízení žádosti. Malý Igor musí chodit do školy. Je mu šest let. Narozeniny měl v červenci. Oleg a Halyna šli včera do školy a mluvili s paní ředitelkou. Úřední hodiny ve škole jsou **od osmi do jedenácti dopoledne a od dvou do tří odpoledne.** Manželé Kubinskiy šli do školy dopoledne. S paní ředitelkou Dvořákovou mluvili v její kanceláři – v ředitelně.

Oleg: Dobrý den. Já jsem Oleg Kubinskiy a to je moje manželka Halyna.

Ředitelka: Dobrý den. Těší mě. Já jsem Dvořáková. Posadte se, prosím.
Co pro vás můžu udělat?

Oleg: Paní ředitelko, my bydlíme tady ve středisku. Jsme uprchlíci. Přijeli jsme **před měsícem** z Ukrajiny. **Žádáme** tady o azyl, ale musíme dlouho čekat. Máme syna, jmenuje se Igor a je mu šest roků a musí chodit do školy. Může chodit **do vaší školy?**

Ředitelka: Ano, v první třídě máme ještě několik míst. Umí Igor česky?

Halyna: Učí se. Ve středisku máme hodiny češtiny. Myslím, že umí lépe než já a manžel.

Ředitelka: V první třídě se naše děti učí psát, číst a počítat. Také zpívají a cvičí na hřišti a v tělocvičně. Školní rok má dvě pololetí, **od září do ledna a od února do června.** V létě jsou prázdniny. Děti dostávají vysvědčení na konci pololetí.

Oleg: Kdy můžeme přijít s Igorem?

Ředitelka: Hned zítra, můžete v devět hodin?

Oleg a Halyna: Ano, určitě.

Ředitelka: Potřebuju vidět doklady, pas, rodný list. A také chci mluvit s Igorem.

Oleg: Doklady a pasy máme v pořádku, zítra je přineseme.

Ředitelka: Dobře, na shledanou zítra.

Oleg a Halyna: Na shledanou.

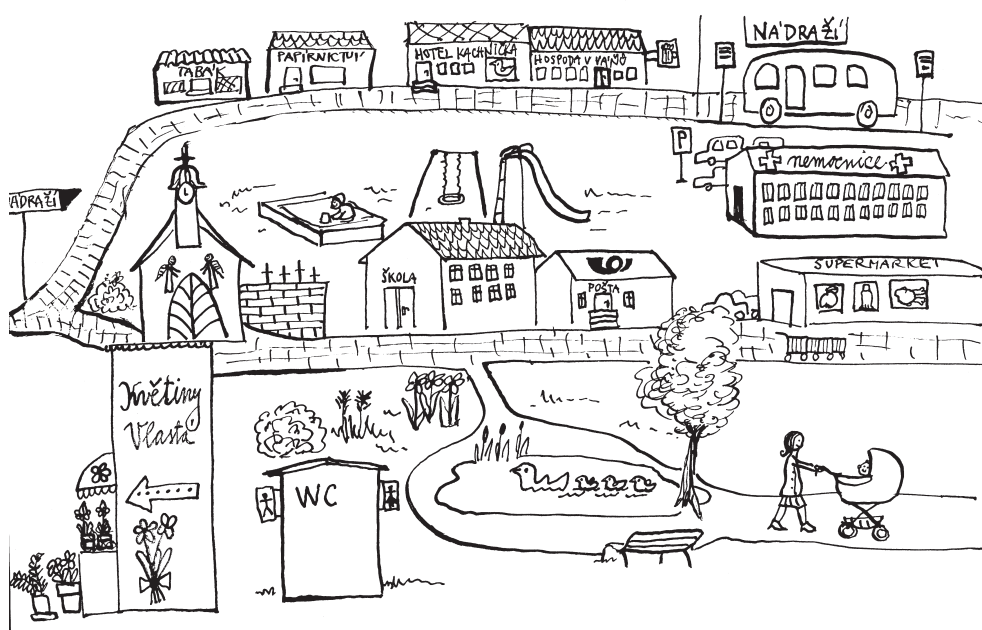
Cvičení

20.2.1 Otázky:

1. Odkud jsou Oleg, Halyna a Igor?
2. Kolik dětí mají Oleg a Halyna?
3. Na co musí čekat?
4. Co musí dělat Igor?
5. Kolik je mu roků?
6. Kdy měl narozeniny?
7. Kam šli včera Oleg a Halyna?
8. Kdy šli do školy?
9. Kde mluvili s paní ředitelkou?

20.2.2 Označte, co je pravda (P) a co je nepravda (N):

1. Oleg a Halyna jsou uprchlíci.	☐ P	☐ N
2. Přijeli před týdnem.	☐ P	☐ N
3. Nežádají o azyl.	☐ P	☐ N
4. Igor může chodit do první třídy, protože škola má ještě místo.	☐ P	☐ N
5. Igor neumí česky lépe než Halyna a Oleg.	☐ P	☐ N
6. Děti v první třídě také zpívají a cvičí.	☐ P	☐ N
7. Děti v první třídě se neučí počítat.	☐ P	☐ N
8. Škola začíná v září.	☐ P	☐ N
9. Oleg a Halyna přijdou zase zítra.	☐ P	☐ N

Text 2

Igor je nemocný

Škola je ta velká žlutá budova **blízko náměstí, vedle pošty**. Ta ulice, kde je škola, se jmenuje Smetanova. Blízko je supermarket a **naproti škole** je park.

Paní Halyna jde dneska do školy. Malý Igor je nemocný a ona ho musí omluvit.

Halyna: Dobrý den. Prosim vás, kde najdu paní učitelku Hrubou? Učí v první A.

Učitel: Její kabinet je **vedle ředitelny**. Je tam, teď není vyučování, je přestávka.

...

Halyna: Dobrý den, paní učitelko. Promiňte, že vyrušuju. Chtěla bych omluvit Igora, je nemocný. Bolí ho v krku a má horečku.

Učitelka: To je mi líto. A za jak dlouho přijde Igor do školy?

Halyna: Asi za týden.

Učitelka: Dobře, pozdravujte ho a přeju mu brzké uzdravení.

Halyna: Děkuju, na shledanou.

Cvičení

20.2.3 Otázky:

1. Jaká je škola?	4. Kde učí paní učitelka Hrubá?
2. Kde je škola?	5. Kde je její kabinet?
3. Proč jde paní Halyna do školy?	6. Co bolí Igora?

Text 3

Třídní schůzky v první třídě

Vyučování začíná v osm hodin a končí v půl dvanácté a deset minut. Ve středu končí v půl jedné a pět minut. Děti musí chodit včas, nesmí chodit pozdě. Hodina trvá 45 minut, potom je přestávka. Přestávka trvá 10 minut. Velká přestávka je od 9:40 do 10:00. Oběd mají děti v jídelně. Rodiče musí omluvit děti, když jsou nemocné nebo když nemůžou přijít do školy. Děti musí psát domácí úkoly, musí se připravovat a musí se učit.

Cvičení

20.2.4 Otázky:

1. V kolik hodin začíná a končí vyučování?	5. Jak dlouho trvá hodina?
2. Co musí dělat děti?	6. Jak dlouho trvá přestávka?
3. Co musí dělat rodiče?	7. Kde mají děti oběd?
4. Co nesmí dělat děti?	

Text 4

Dopis

2. 3. 2007

*Paní učitelko,
omluvte, prosím, Filipa. Ve čtvrtek a v pátek nemohl přijít do školy, protože byl nemocný.
Děkuji.
Horáková*

Cvičení

20.2.5 Otázky:

1. Kdy psala paní Horáková dopis?
2. Proč psala dopis?
3. Proč Filip nemohl přijít do školy?
4. Kdy nemohl přijít do školy?

20.3 Slovní zásoba

azyl
blízko
brzké **uzdravení**
cvičím, inf. cvičit
dlouho
doklad
kabinet
místo
na
naproti
narozneniny
omluvím, inf. omluvit

počítám, inf. počítat
pololetí
pozdravuju,
inf. pozdravovat
prázdniny
před
přestávka
přijedu, inf. přijet
rodný **list**
ředitelka
ředitelna
školní rok

udělám, inf. udělat
uprchlice
uprchlík = emigrant
v pořádku = OK,
není **problém**
vedle
vyrušuju,
inf. vyrušovat
vyřízení
vyučování
zpívám, inf. zpívat
žádám, inf. žádat

20.4 Gramatika

Nová slovesa

	žádat	zpívat	udělat	počítat	cvičit	omluvit	vyrušovat	pozdravovat	přijet
já	žádám	zpívám	udělám	počítám	cvičím	omluvím	vyrušuju	pozdravuju	přijedu
ty	žádáš	zpíváš	uděláš	počítáš	cvičíš	omluvíš	vyrušuješ	pozdravuješ	přijedeš
on, ona, ono	žádá	zpívá	udělá	počítá	cvičí	omluví	vyrušuje	pozdravuje	přijede
my	žádáme	zpíváme	uděláme	počítáme	cvičíme	omluvíme	vyrušujeme	pozdravujeme	přijedeme
vy	žádáte	zpíváte	uděláte	počítáte	cvičíte	omluvíte	vyrušujete	pozdravujete	přijedete
oni, ony, ona	žádají	zpívají	udělají	počítají	cvičí	omluví	vyrušují	pozdravují	přijedou

L-forma

	žádal/ a/i/y	zpíval/ a/i/y	udělal/ a/i/y	počítal / a/i/y	cvičil/ a/i/y	omluvil/ a/i/y	vyrušoval/ a/i/y	pozdravoval/ a/i/y	přijel/ a/i/y
--	-----------------	------------------	------------------	--------------------	------------------	-------------------	---------------------	-----------------------	------------------

Další slovesa s akuzativem

Pozdravuju malého Filipa. Pozdravovali jsme kamarádku.
Maminka omluvila syna a dceru ve škole.
Vyrušoval učitele a taky učitelku.

Sloveso s akuzativem po předložce

O co žádáte?

Žádáme o azyl. Žádáme o práci.

Sloveso s dativem

Přeju ti hodně štěstí.

Přeju jí/mu brzké uzdravení.

Přeju vám/jim hodně zdraví.

Časové předložky od – do

od – do	jedné (hodiny)	ledna	pondělí	zimy	rána
	dvou (hodin)	února	úterý	jara	večera
	tří	března	středy	podzimu	půlnoci
	čtyř	dubna	čtvrťka	ledna	
	pěti	května	pátku		
	šesti	června	soboty		
	sedmi	července	neděle		
	osmi	srpna			
	devíti	září			
	deseti	října			
	jedenácti	listopadu			
	dvanácti	prosince			

Časová předložka před

	M	F
před	rokem měsícem	hodinou chvílí

Předložky vedle, blízko, u

	M	F	N
vedle blízko u	parku supermarketu pokoje	školy třídy pošty ředitelny restaurace	střediska hřiště náměstí nádraží

Vedle parku je obchod. Jdu do parku.

Předložka naproti

	M	F	N
naproti	parku supermarketu pokoji	škole třídě restauraci	hřišti náměstí nádraží

Musím X Nesmím

Děti jsou nemocné.
Musí být doma. **X** Děti **nesmí** jít do školy.
 Škola začíná v osm hodin.
Musíš přijít včas. **X** **Nesmíš** přijít pozdě.
 Bolí ji v krku.
Musí pít teplý čaj. **X** **Nesmí** pít studený čaj.

Cvičení**20.4.1 Doplňte sloveso ve správném tvaru:**

zpívat, cvičit: Děti ve škole a

pozdravovat: Pan Oleg Kubinskiy vás, pane doktore.

vyrušovat: Promiňte, že

omluvit: Paní Halyna Igora ve škole.

žádat: Já a můj manžel o azyl.

přijít: Kdo včera?

přijet: Naše rodina do České republiky před měsícem.

20.4.2 Doplňte vhodné sloveso:

<i>číst</i>	<i>cvičit</i>	<i>pozdravovat</i>	<i>přijet</i>
<i>omluvit</i>	<i>žádat</i>	<i>psát</i>	<i>udělat</i>
<i>vyrušovat</i>	<i>počítat</i>	<i>přát</i>	

1. Nové uprchlíce do střediska včera. 2. Chceme o azyl.

3. Co pro vás můžu ? 4. Paní učitelko, chci syna, je nemocný.

5. Děti, na hřišti? 6. mu brzké uzdravení. 7. V první třídě se děti učí

..... 1 + 1 = 2, také mají knihy a učí se a také mají pera a sešity a učí se

..... 8. Promiňte, že vás 9. Igora.

20.4.3 Odpovídejte, používejte uvedené číslovky:

Do které třídy chodí tvůj syn / tvoje dcera?

Můj syn/ moje dcera chodí do 1. (2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.) třídy.

20.4.4 Říkejte, kdy jsou svátky (prázdniny, Vánoce, Velikonoce....) v České republice. Používejte listy z kalendáře nebo aktuální kalendář.

20.4.5 Číslo nebo slovo v závorce použijte ve správném tvaru:

1. Vyučování je od (8) do (11,30). 2. Čekáme tady od (9). 3. Byl na návštěvě od (5) do (7).
4. Ve třídě jsme byli od (10) do (1). 5. Od (červenec) čekáme na azyl. 6. My čekáme od (únor).
7. Byli jsme tam od (leden) do (srpen). 8. Od (prosinec) bydlíme ve středisku. 9. Od (6) nejsme doma. 10. Moje sestra je tady od (březen). 11. Pavel tady byl od (duben) do (září).
12. Od (ráno) nemám čas. 13. Budu cvičit od (3) do (4). 14. Děti musí přijít do (večer) do (6). 15. Čekáme na azyl od (léto). 16. Neviděla jsem ho od (podzim). 17. Ve škole zpíváme od (10,30) do (11).

20.4.6 Doplněte správné tvary:

1. Přijeli jsme před (rok). 2. Naši rodiče nám psali před (týden).
3. Tuyen navštívila Janu před (měsíc). 4. Jeho kamarád přišel před (chvíle).
5. Před (hodina) jsem byla na poště. 6. Byli jsme nakupovat před (oběd).
7. Oleg před (večeře) telefonoval.

20.4.7 Pracujte s výše uvedeným obrázkem města. Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte. Používejte předložky vedle, blízko, u, naproti:

Kde je nemocnice? Nemocnice je naproti nádraží.

Kde je nádraží? Nádraží je

Metodika M4

20.4.8 Doplněte *muset* – *nesmět* ve správném tvaru:

1. V létě děti chodit do školy. 2. Malé děti být večer doma. 3. Igor přijít ráno pozdě do školy, ale přijít včas. 4. My v neděli ráno brzy vstávat.
5. Ali jíst ve dne, když je ramadán. 6. Jsem nemocný, pracovat, ale být doma. 7. Na poště vyplnit poukázku, když chcete poslat peníze. 8. jít na policii, někdo mi ukradl auto. 9. Paní ředitelka pracuje, ji vyrušovat. 10. Paní Halyna omluvit Igora, protože je nemocný. 11. ztratit pas!

20.4.9 Doplnujte vhodná slova:

1. Přeju mu brzké 2. V pondělí začíná v 9 hodin. 3. Máte list? 4. Paní učitelka není ve, ale je v 5. Kdy začíná rok? 6. V 9,40 začíná velká 7. Ve škole děti obědvají v 8. Školní rok má dvě 9. Děti dostávají 31. ledna a taky 30. června. 10. Žádají o 11. A:, že vyrušuju.“ B: „To je v“ 12. Paní ředitelka pracuje v 13. Ty máš dneska ? Hodně štěstí!

20.4.10 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte, použijte uvedená slova:

- O co jste žádal/a? (pas, práce, azyl)
- Koho jste pozdravoval/a? (manžel Jany, bratr kamarádky, učitel, milá učitelka, nemocný kamarád, nemocná kamarádka)
- Koho musíte omluvit? (syn, dcera, manžel)
- Koho nesmíte vyrušovat? (paní ředitelka, pan učitel, pan doktor, paní doktorka)
- Koho chcete navštívit? (babička, maminka, tatínek)

20.4.11 Co říkáte v následujících situacích? Použijte sloveso *přát*:

Babička kamaráda má narozeniny. Je jí 80 roků:

Vaše kamarádka má narozeniny:

Vaše učitelka je nemocná:

20.5 Shrnutí**20.5.1 Odpovídejte:**

<p>a) Umíte česky?
Jak umíte česky?
Koho znáte ve středisku?</p>	<p>Víte, kde je škola?
Kdo pracuje ve škole?
Proč se omlouváte?</p>
<p>b) Na koho čekáte?
Na co se díváte?
O co žádáte?
Pro koho máte květiny?
Na koho se těšíte?</p>	<p>U koho byla Halyna?
Od koho dostáváte dopisy?
Za jak dlouho doručí pošta balík?
V kolik hodin začíná film?</p>

20.5.2 Doplňte otázku:

1. ? Pro kamarádku Janu.
2. ? Dneska je hezky.
3. ? Bohužel, není doma.
4. ? Nic mě nebolí.
5. ? Za tři dny.
6. ? Od maminky.
7. ? Dám si džus.
8. ? U zubaře.

20.5.3 Do druhé věty doplňte opozitum:

1. Lenka přišla pozdě, ale Igor přišel
2. Mapa je větší než kniha. Kniha je než mapa.
3. Dneska je mi líp než včera. Včera mi bylo
4. Mám rád slaná jídla. Mám taky rád jídla.
5. Ty šaty nejsou sportovní, jsou
6. Můj slovník je menší než tvůj. Tvůj slovník je
7. Igor chce míň omáčky než David. David chce omáčky.
8. Nepiju studený čaj, piju čaj.

20.5.4 Doplňte předložky:

1. Jdu školy.
2. Škola je parku.
3. Znamky prodávají poště.
4. pošty je supermarket.
5. Byli jsme návštěvě kamarádky.
6. Povídala jsem si učitelkou.
7. Je kostel střediska?
8. Jeho mobil je stole.
9. Jak dlouho jste České republice?
10. Vyučování začíná osm hodin.
11. Děti cvičí obědem.
12. týden přijedou moji rodiče.
13. devět hodin je v televizi film.
14. Na návštěvě jsme byli šesti hodin.
15. Chci tě seznámit manželem.
16. co se budete dívat televizi?
17. Nechutnala mu pizza žampióny.
18. kolik hodin končí vyučování?
19. Budeme žádat azyl.
20. Ředitelka přišla chvílí.
21. ledna čekáme na azyl.
22. jak dlouho dostanou rodiče můj dopis?
23. Půjdu policii, protože mi někdo ukradl doklady.

20.5.5 Pracujte s obrázky v příloze, popište je a vyprávějte, co děti dělají ve škole.

**20.5.6 Ptejte se na podtržené výrazy. Otázky napište:
(Ke každému podtrženému výrazu tvoříme jednu otázku.)**

Igor chodí rád do školy. Seznámil se s paní učitelkou a má ji rád. Taky si rád povídá s kamarádem Pavlem, ale nemá rád obědy ve škole. Odpoledne si doma hraje s Pavlem, Helenkou a Romanem. Není rád, že se ve škole učí taky zpívat. Myslí si, že neumí zpívat. Ale cvičí moc rád. Včera odpoledne zapomněl napsat domácí úkol. Psal ho večer a byl unavený. Ale ví, že úkol musí psát každý den. Igor nepíše domácí úkoly rád.

1. ?	7. ?
2. ?	8. ?
3. ?	9. ?
4. ?	10. ?
5. ?	11. ?
6. ?	12. ?

20.5.7 Dokončete věty:

1. Igor rád	6. Igor si myslí,
2. Igor má rád	7. Igor zapomněl
3. Igor si rád	8. Igor byl
4. Igor nemá rád	9. Igor ví,
5. Igor není rád,	10. Igor nerad

20.5.8 a) Vyprávějte o Igorovi.

b) Podobně jako o Igorovi vyprávějte o sobě.

Používejte slova *rád, zapomenout, vědět, myslet* ve správném tvaru.

20.5.9 Tvořte věty s následujícími výrazy:

1. bohužel:
2. je mi líto:
3. promiňte:

20.5.10 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a pište odpovědi. Referujte o svém partnerovi:

Jak se jmenujete?	Kdy se narodil/a váš syn /vaše dcera?
Jaká je vaše adresa v České republice?	Do které třídy chodí váš syn/vaše dcera?
Kdy jste se narodil/a?	Co jste studoval/a?
Kde jste se narodil/a?	Co jste se učil/a?
Máte rodný list?	Pracujete v České republice?
Jste vdaná? /Jste ženatý?	Co děláte v České republice?
Máte děti?	Jak dlouho jste v České republice?

20.5.11 Situace: Ve škole. Pracujete ve dvojicích:

Student A: Vaše dítě začne v září chodit do české školy. Mluvíte s paní učitelkou. Chcete vědět hodně informací. Připravíte si otázky, potřebujete slova: *vyučování, velká přestávka, oběd, učí se, prázdniny, omluvit.*

Student B: Jste učitel/učitelka. Mluvíte s rodičem dítěte, které začne chodit do školy v České republice. Odpovídáte na jeho otázky a dáváte informace o délce vyučování, přestávkách, obědě, prázdninách, omluvách... .

20.5.12 Vaše dítě nemůže chodit do školy. Napište omluvenku:

.....

.....

.....

.....

.....

20.6 Fráze**Telefonujeme (Omluva)****Sekretářka paní Ilečková, pan Kozlov, paní učitelka Musilová**

Pan Kozlov telefonuje do školy. Chce omluvit dceru. Jeho dcera Jelena nemůže jít dneska do školy. Musí navštívit zubaře, protože ji bolí zub.

sekretářka: Základní škola Demlova, u telefonu Ilečková.

pan Kozlov: Dobrý den, tady je Kozlov. Můžu mluvit s paní učitelkou Musilovou?

sekretářka: Paní učitelka je v kabinetu. **Moment, přepojím vás.**

.....

paní učitelka: Prosím. Tady Musilová.

pan Kozlov: Dobrý den, tady je Kozlov.

paní učitelka: Haló! Neslyším vás!

pan Kozlov: Haló! Tady je Kozlov.

paní učitelka: Slyším vás špatně. **Moment.**

pan Kozlov: Dobrý den. Už mě slyšíte? Tady je Kozlov.

paní učitelka: Ano, už vás slyším. Dobrý den, pane Kozlove.

pan Kozlov: Paní učitelko, chtěl bych omluvit dceru.

paní učitelka: Jelenu? Je nemocná?

pan Kozlov: Ne, není nemocná, ale musí navštívit zubaře. V noci ji bolel zub.

paní učitelka: Dobře. **Děkuju za zavolání.**

pan Kozlov: Na shledanou, paní učitelko.

paní učitelka: Na shledanou.

Cvičení

20.6.1 Doplňte vynechaná slova do dialogů:

Sekretářka, pan Kozlov

S: Základní škola Demlova, Ilečková.

K: Dobrý den, tady je Kozlov. mluvit s paní učitelkou Musilovou?

S: Paní učitelka je v kabinetu. ,

.....

Paní Musilová, pan Kozlov

M: Prosím. Tady Musilová.

K: Dobrý den, tady je Kozlov.

M: ! !

K: Haló! Tady je Kozlov.

M: Moment.

K: Dobrý den. ? Tady je Kozlov.

M: Ano, už Dobrý den, pane Kozlove.

K: Paní učitelko, chtěl bych dceru.

M: Jelenu? Je nemocná?

K: Ne, není nemocná, ale navštívit zubaře. V noci ji bolel

M: Dobře.

K: Na shledanou, paní učitelko.

M:

 Metodika

Metodika M1:

Místní předložky vysvětlíme pomocí obrázku města.

Metodika M2:

Podstatná jména v dativu pro určení místa učíme na této úrovni jen v omezeném množství, vybíráme to, co studenti skutečně potřebují.

Metodika M3:

Předložky **od – do** můžeme procvičovat pomocí čísel psaných na tabuli; např. 1 – 3, (=od jedné do tří) a podobně procvičujeme měsíce: 1. - 2. ... (= od ledna do února...).

Metodika M4:

Nejdříve pracujeme se studenty. Studenti začínají otázkou, lektor odpovídá, pak si role vymění. Nakonec studenti pracují ve dvojicích nebo ve skupině a lektor monitoruje jejich práci.

Metodika M5:

Dialog čteme několikrát společně nahlas, pak se studenti střídají v rolích, memorujeme dialog.

Metodika M6:

Procvičujeme nové fráze v podobných dialogích. Nejdříve lektor pracuje se studenty, potom studenti zkoušejí nacvičit podobný dialog a předvedou ho.

